

Vesela Krasteva: Imperfektum v bulharštině a jeho ekvivalence v češtině

Bakalářské práce

Oponentský posudek

Diplomantka člení svoji bakalářskou práci do tří základních oddílů. V prvním (2. kapitola) se zabývá formální i funkční charakteristikou bulharského imperfekta, ve druhém teorii ekvivalence z translatické perspektivy a ve třetím důkladnou analýzou dokladového materiálu.

Pokud jde o přiblížení podstaty imperfekta v bulharštině, velmi oceňuji zvládnutí odborné literatury, jaké V. Krasteva prezentuje. Nejenže vystihuje podstatu a řečové užití zmiňovaného času, ale navíc se účelně rozepisuje jak o systému časů v bulharštině a o pozici imperfekta v něm, tak ve výstižném exposé přibližuje analogickou situaci v češtině. Odpovídajícím způsobem je zpracována i pasáž překladatelská – vedle pojetí ekvivalence se diplomantka rozepisuje i o problematice interpretace a o významu konfrontační lingvistiky. Velmi zajímavý je i podrobný a velmi obsáhlý rozbor bohatého dokladového materiálu doprovázený výstižným komentářem. Všechny tyto skutečnosti představují výrazná pozitiva předložené bakalářské práce. Ve svém hodnocení musím ovšem zmínit i některé problémové momenty. Patří k nim následující skutečnosti:

Na stránkách práce se bohužel setkáváme s určitými drobnějšími problémy v diakritice (zejména s chybami v kvantitě, např. tématická část, s.5, uvěst, s.5, Hrábě Monte Christo, s. 84 aj.), v interpunkci (vymezil tři opozice, tvořící devítičlenný..., s.7 aj.), ve slovosledu (často se neuplatňuje postpozice atributu v termínech, srov. např. minulý čas, přítomný kmen aj., s. 7n.), v chybných vazbách a konstrukcích (vyjma aorist, s. 8, nikoliv „vyjma aoristu“; „časů nemůže být více než tři“, s.8 – časy nemohou být více než tři), v překlepech (s.16 – Pašov, P.: Praktická mluvnická mluvnice. Sofie 1989, s. 105), v určitých formálních náležitostech (chybí anglické résumé i poděkování vedoucí práce). Tyto prohřešky pokládám za spíše marginální a nedomnívám se, že by výrazněji snižovaly vysokou úroveň zpracování tématu.

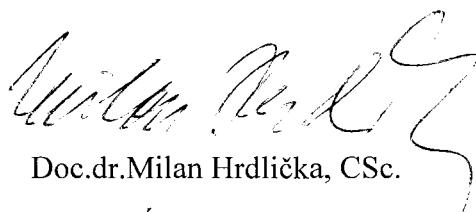
Vedle těchto dílčích nedostatků však musím upozornit i na některé jiné skutečnosti, které poněkud kazí velmi dobrý dojem z dané bakalářské práce:

Pokud jde o pojmosloví, doporučoval bych např. užívat místo spojení „orientační moment“ (může svádět k neadekvátní interpretaci) „časový orientátor“ (viz domácí bohemistická literatura) a dále místo výrazu „přenosné užití“ (s.14, 23 aj.) „přenesené“, „aktualizované“ užití, „gramatikalizovaný“ místo „gramatizovaný“ význam (s. 8).

Dále bych doporučil formulovat některé skutečnosti vhodnějším (přesnějším, jednoznačnějším) způsobem, aby se předešlo možné chybné interpretaci, např. „Děje u imperfekta probíhají současně jeden za druhým“ (s.13) nebo „Obecné opakované děje u imperfekta se opakují určitým počtem, neprobíhají jeden za druhým, ale jsou současné.“ (tamtéž) aj. Bylo by také dobré podrobněji rozpracovat rozdíl mezi překladatelskou ekvivalencí a adekvátností, více zmiňovat možné bulharsko-české terminologické rozdíly (např. obecný, konkrétní prézens x prézens aktuální a neaktuální) a také se při obhajobě vyjádřit k tvrzení (s. 17), že „... dokonavá slovesa nemají přítomné přičestí činné, přechodník a podstatné jméno slovesné.“ (je tomu v bulharštině opravdu tak? – srov. situaci v češtině: napsav; přerušení x přerušování hry atd.).

Celkově však konstatuji, že se jedná o bakalářskou práci velmi zdařilou, o práci, která splňuje všechny podstatné náležitosti a nároky na ni kladené. V. Krasteva v ní zpracovává velmi náročné téma, je nesporné, že daná studie patří mezi ostatními svého druhu k těm lepším. Doporučuji ji proto k obhajobě. V dané situaci ji hodnotím jako velmi dobrou, konečné hodnocení však bude záviset i na průběhu obhajoby.

V Praze dne 20.8.2008



Doc.dr.Milan Hrdlička, CSc.

ÚBS FF UK